

ПРИПОВЕДНИ КРУГ О СИТНИЦАМА КОЈЕ ЖИВОТ ЗНАЧЕ

Могло би се казати да се приповедна калейдоскопија Бојане Николетић, насловљена као *Шесторна итација*, мултиплицира усудним сликама крхких људских заврзлама у тридесет седам огледала. Презент је премрежен добро разјашњеним лингвалним знацима. *Арго* јасно предочава претрагу животне збиље у којој су лица затечена, ма колико нам ти лавиринти били немогући – они у својој бити јесу егзистенцијалне коте животног спаса, крешендо наше дневи.

Вароши у којима јесмо, питање је како и колико, јесу квартиране, а још више приземно *штековане* како и сазнајемо у првом рефлексу приче *Анастасион*. Агент, главно приповедно лице, у потрази за сопственом фантазијом, чији је *коридор овичен високим зидовима*, условно речено, жели по сваку цену да откупи подрум и у њему смести сопствену маглу, јер му је додијало да гледа сподобе које блуде по његовој маглуштини животног бесмисла, те ће се тако одморити од суморних мисли давно окачених о чивилук незнања.

Разуме се: *Истина блиста, истина је тамна као понор*, како и стоји у почетном фрагменту приче *Донор* у којој госпођа Дана предочава да њену стварност поткрадају туђе маске, *краду идентитет, и то изнудом*. Међутим, отворено речено, и нема већег простака међу нама но што је сам живот, како је својевремено и писао Вујица Решин Туцић. Већ у причи *Жичана коцка* затиче нас манекенски уприличен Видош, загледан аналитично у историју, који исписује есеј под наловом *Ефекат сиромаштва на природни прираштај* и у епилогу есеја сведочи сурово самоубиство Дењола као загонетне утваре сопственог живота. Приче Бојане Николетић разговетно нас упућују на чињенице које живот чине упечатљиво јасним уз важну напомену да *низови се укрштају* уз битни наротив *да скроман човек боље види*, и јасније чује ларму издалека, додао бих. Многи пуцањ је банално из баналне ситуације изведена глупа керефека. Сви смо ми помало блесави колекционари меланхолично умножене чежње, већ поодавно сведени на бројеве који нам увелико замењују битне и личне животне податке. Да ли се ико икада пита, листајући збирно новинске читуље, колико ли је тек оних који су баш тим читуљама кумовали до животног банкрота?! Управо, о том лицемерју приповеда и Бојана Николетић, овлаш и лепршава, без пардона. Она, пишући приповедним жигом, ковертира простацлук, вешто штриклирајући и агенте некретнинама међу дошљацима који са главом у облацима распричавају историју убеђени да ће им *живот проћи ни у шта*. Да ли су то, у овом трену, приче апсурда? Јесу. Ма колико огледало било удаљено или илити искошено са маском у сребрном блеску, слика је неумољиво смутне стварности, не збиље у којој живимо, него у збиљи која нас живи.

Слобода збуњује, записује Николетићева, приповедно загледава у подземне ходнике Саских рудника ишчитавајући, иследно нађене стихове Владислава Петковића *Диса Мину све што беше...* Управо у усудном тренуту, усред *Ђавоље вароши*, у том зачудном куту српске фантастике, нашао је дошљак Раскован *Плаву књигу* својих снопхватаца. А тој *Књизи уздисаја*, како и сам вели, подариће небеско плаву фарбу сопственог живота. Спирителница укршта фантазмагорију и флуоресценацију предмета.

И када баснописно ређа речи о певљивој ништавности пантљичаре, о истини *Зашто је вук увек бос* или о врапцу кога су превариле доминe, Бојана Николетић разјашњава наоко ситне узлете и налете над опасно заводљивом кучином животно запретених мотива. Њен сатирикон заводљивом финоћом нас упозорава на кораке *У бази* – према приручнику за успешну продају.

Фини жонглерај догађа се у отменој приповедној кажи *Кишобран*. Сликвито распричана муштерија у радњи кишобранских мајсторија, сјајна прича за сва времена.

Све те приче су рефлектно разасуте са повратно јасним ликовима Павлине и Веслегина у помало утишаној звоњави иза литургијског појања. Урбане прозне фрагментарије Бојане Николетић *могу се поредити* са кварталним пределима које описује у очима Олике Пепенц или сенци која не одустаје од својих намера као господин Шлезинг који уме ваљано да се унакаради за свечане прилике. То су те вредне обртнице ове приповедне авантуре. Управо, на парадоксалијама обичних заплета, израстају и у живот урастају приче Бојане Николетић.

Успутно, да не прескочим занимљиву опаску о женама. Сва шармантна збитија рефлексно светлуцају до *тридесет пете године*, и тек после... *Досадите им, ваљда. Дотад вам се и удварају, или вас бар узимају у обзир као нешто посебно. Остављају вам простора, уступају место... После тог доба све нестаје, о вама воде рачуна још они који су вам блиски. Остали се баве млађим женама...* Толико о тоталу огледала приче *Херц*. И још нешто за покретни наук у покеру живота од Бојане Николетић, а под приповедним насловом *Две поуке* разговорно јасно, и без увијања, пише: *Треба бити опрезан са људима који су сувише топли и срдачни.* Вреди читати и у стрпљивом читању се наћи у приповедном одсјају пуног круга где су сенке малих обичних људи, међу твојим ситним збитијима у пролазу, присутно јасне да се не *пробудши као тиква* међу манекенима у ходу.

У НОВОМ САДУ, 13. јуна 2019.

Милутин Ж. Павлов